

Список використаних джерел

1. Глущенко Я.І. Внутрішній контроль зовнішньоекономічного договору: інформаційно-організаційні та методичні аспекти. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 16. С. 64-68.
 2. Кузьмінський Ю. А. Оперативний облік і контроль міжнародних фінансово-господарських операцій : автореф. дис. ... д-ра. екон. наук : 08.06.04. Київ, 2002. 30 с.
 3. Мельничук І. В. Облік і контроль експортно-імпорتنних операцій суб'єктів господарювання: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.06.04. Київ: 2002. 21 с. URL: <http://www.nbu.gov.ua/ard/2002/02mivosg.zip>.
 4. Пецкович М.Д., Малиновський Ю.В. Система поточного контролювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств будівельної галузі. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія : Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. 2015. №2. С. 69-74.
 5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квіт. 1991 року №959-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
-

Кабрусь М. В., здобувачка вищої освіти 3 курсу, група ОА-181

Науковий керівник – **Сидоренко О. О.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «ПОЗИКА» ТА «КРЕДИТ»: СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ

В процесі здійснення господарської діяльності підприємства досить часто стикаються з проблемою браку коштів чи інших активів. Одним з варіантів вирішення зазначеної проблеми може стати оформлення договору позики чи кредиту.

Не можна говорити про тотожність понять позики та кредиту, оскільки вони мають ряд відмінностей, основними з яких є різний предмет, особливості укладання договорів, суб'єктний склад, що сильно відрізняють їх один від одного [3].

Згідно ст. 1046 Цивільного кодексу України «за договором позики одна сторона (позикодавець) передає у власність другій стороні (позичальникові) грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів (суму позики) або таку ж кількість речей того ж роду та такої ж якості» [1].

Водночас, згідно ст. 1054 Цивільного кодексу України «за кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти».

Аналіз вище наведених визначень поняття договору позики та кредиту вказують на значну кількість відмінностей у їх економічній суті. У зв'язку з цим в роботі було проаналізовано спільні та відмінні риси понять позика та кредит, які наведені у таблиці 1.

Проаналізувавши сутність понять позика та кредит, можна зробити висновок про те, що, не зважаючи на значку кількість спільних рис, ці поняття не є тотожними, оскільки мають ряд відмінностей, що відповідно вказує на неможливість їх ототожнення для цілей бухгалтерського обліку.

Так, відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [2] для обліку кредитів (позик) використовують рахунок 60 «Короткострокові позики», який має такі субрахунки: 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»; 602 «Короткострокові кредити банків в іноземній валюті»; 603 «Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті»; 604 «Відстрочені

короткострокові кредити банків в іноземній валюті»; 605 «Прострочені позики в національній валюті»; 606 «Прострочені позики в іноземній валюті», та зазначено, що на рахунку 60 «Короткострокові позики», «ведеться облік розрахунків у національній і іноземній валютах за кредитами банків, строк повернення яких не перевищує дванадцяти місяців з дати балансу, та за позиками, термін погашення яких минув» [2].

Аналіз, вище наведено дає змогу зробити висновок, що у згаданій Інструкції ототожнено поняття позика та кредит, що на нашу думку є невірним.

Тому, з урахуванням встановлених нами відмінностей у економічній суті понять позика та кредит, пропонуємо назву рахунку 60 викласти в наступній редакції «Короткострокові позики та кредити» з подальшим уточненням субрахунків, наприклад:

Таблиця 1 – Сутність поняття позика та кредит: спільне та відмінне

Характеристика поняття	Кредит	Позика
Предмет позики (кредиту)	Грошові кошти	Грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками
Дата укладання договору	Дата підписання кредитного договору. А набуття чинності з моменту отримання кредиту	Договір позики є укладеним з моменту передання грошей або інших речей, визначених родовими ознаками
Форма договору	Виключно письмова.	Письмова або усна. Договір позики укладається у письмовій формі, якщо його сума не менш як у десять разів перевищує встановлений законом розмір неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, а у випадках, коли позикодавцем є юридична особа, - незалежно від суми.
Підтвердження укладення договору	Кредитний договір	Розписка позичальника або інший документ, який посвідчує передання йому позикодавцем визначеної грошової суми або визначеної кількості речей.
Наявність відсотків	Розмір відсотків встановлюється договором.	Договір позики може бути процентним та безпроцентним. Договір позики вважається безпроцентним, якщо: 1) він укладений між фізичними особами на суму, яка не перевищує п'ятдесяти кратного розміру неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, і не пов'язаний із здійсненням підприємницької діяльності хоча б однією із сторін; 2) позичальникові передані речі, визначені родовими ознаками.
Кредитодавець (Позикодавець)	Банк або інша фінансова установа	Будь-яка юридична особа (крім банків та інших фінансових установ) чи фізична особа.

Джерело: складено автором згідно із [1].

- 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»;
- 602 «Короткострокові кредити банків в іноземній валюті»;
- 603 «Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті»;
- 604 «Відстрочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті»;
- 605 «Прострочені короткострокові кредити банків у національній валюті»;
- 606 «Прострочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті»;
- 607 «Короткострокові позики виражені у національній валюті»;

- 6071 «Короткострокові позики виражені у національній валюті, що отримані у грошовій формі»;
- 6072 «Короткострокові позики виражені у національній валюті, що отримані у речовій формі»;
- 608 «Короткострокові позики виражені у іноземній валюті»;
- 6081 «Короткострокові позики виражені у іноземній валюті, що отримані у грошовій формі»;
- 6082 «Короткострокові позики виражені у іноземній валюті, що отримані у речовій формі»;
- 609 «Відстрочені та прострочені короткострокові позики»
- 6091 «Відстрочені короткострокові позики виражені у національній валюті»;
- 6092 «Відстрочені короткострокові позики виражені у іноземній валюті»;
- 6093 «Прострочені короткострокові позики виражені у національній валюті»;
- 6093 «Прострочені короткострокові позики виражені у іноземній валюті».

На нашу думку, використання на практиці запропонованих нами удосконалень до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій призведуть до формування якісної, повної, правдивої та достовірної інформації, як в поточному обліку підприємства так і його фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv#n4932>
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
3. Можчіль А.А. Порівняльна характеристика кредитного договору та договору позики. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2018. № 9(3). С. 39-42.

Костюченко І. А., здобувачка вищої освіти 4 курсу, група ОА-171

Науковий керівник: **Волот О. І.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ США

Податкова система в умовах ринкових відносин є одним з найважливіших економічних регуляторів, основою фінансово-кредитного механізму регулювання економіки. Від того, наскільки правильно побудована система оподаткування залежить добробут населення, створення стимулів до набуття освіти, підвищення професійних навичок та умінь. Питання оподаткування посідає дуже вагомe місце у наукових дискусіях у всьому світі.

Податкова система США має федеративний устрій і є трирівневою. У США податки встановлено на федеральному рівні, рівні штатів та міст. Основу федерального бюджету становить податок на доходи фізичних осіб, який забезпечує 41 % надходжень від загального податкового доходу у 2018 році. Податки з соціального страхування склали другу за величиною частку - 25 %, за ними йдуть податки на споживання - 18 % та податок на власність на 12 %. (рис. 1).